

„United for Ukraine“

pareiškimas

2026 m. vasario 24 d.

Mes, pasaulinio parlamentinio tinklo „United4Ukraine“ nariai, atstovaujantys ES ir NATO valstybių narių parlamentų Užsienio reikalų, Europos reikalų ir Gynybos komitetams, taip pat Europos Parlamentui ir Europos Tarybai, ir 2026 m. vasario 24 d. apsilankę Ukrainoje su solidarumo vizitu, liudijančiu apie mūsų tvirtą įsipareigojimą remti Ukrainą ir jos žmones, priėmėme šį pareiškimą:

- Šiandien, prasidedant penktiesiems Rusijos plataus masto karo prieš Ukrainą metams, reiškiamo tvirtą solidarumą su Ukraina ir jos žmonėmis, taip pat tvirtą įsipareigojimą juos remti, kol Ukraina atgaus visišką suverenitetą ir teritorijos vientisumą, o agresorė Rusija bus patraukta atsakomybėn. Reiškiamo pagarbą visiems Ukrainos gynėjams už jų drąsą ir pasiaukojimą ginant ne tik savo tėvynę, bet ir Europos saugumo architektūrą bei tarptautinėmis taisyklėmis pagrįstos tvarkos, kuri remiasi JT Chartija, patikimumą. Reiškiamo pagarbą žuvusiųjų atminimui ir pripažįstame, kad jų auka reikalauja ne užuojautos, o veiksmų – konkrečių, nuoseklių ir ryžtingų.
- Mūsų šalys, parlamentai ir piliečiai palaiko Ukrainą ir jos žmones nuo pat Rusijos agresijos prieš Ukrainą pradžios 2014 m., ypač nuo Rusijos plataus masto įsiveržimo į Ukrainą 2022 m. vasario 24 d. Esame vieni stipriausių Ukrainos rėmėjų politinėje, karinėje, diplomatinėje ir humanitarinėje srityse. Ši parama turi išlikti nuspėjama, ilgalaikė ir strategiškai suderinta su Ukrainos pergalės tikslais. Mes ir toliau įsipareigojame didinti paramą Ukrainai, kad ji turėtų viską, ko reikia savo ir mūsų bendrai atečiai apginti.
- Sveikindami ES susitarimą dėl 90 mlrd. eurų paramos, kuri trumpuoju laikotarpiu užtikrina Ukrainos finansinius poreikius, taip pat raginame mūsų parlamentus ir vyriausybes ieškoti būdų panaudoti išaldytą Rusijos turtą, kad Ukraina turėtų pakankamai išteklių gynybai ir atsigavimui vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, o agresorė Rusija suprastų tai ir įsisąmonintų, kad jos viltys mus išsekinti yra bergždžios.
- Remiame JAV, Ukrainos ir Europos valstybių pastangas nutraukti Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą ir pasiekti teisingą ir ilgalaikę taiką. Taikos derybos turi vykti remiantis pagrindiniu principu, kad Rusija yra agresorė, o Ukraina – neišprovokuoto įsiveržimo auka. Bet koks susitarimas, kuris įteisintų teritorijos užkariavimą ar atlygintų už karinę agresiją, sukurtų precedentą, kad nė vienos valstybės sienos nėra saugios, ir ateityje lemtų konfliktus visoje Europoje ir už jos ribų. Tuo pačiu metu smerkiame nuolatinius Rusijos bandymus trikdyti taikos procesą intensyvinant masines atakas prieš Ukrainą ir jos kritinę energetikos infrastruktūrą bei kartojant ultimatumus, kurie prieštarauja tarptautinei teisei ir jos principams. Rusijos reikalavimai Ukrainai nusiginkluoti, padaryti teritorines nuolaidas ir laikytis neutraliteto yra nesuderinami su suverenitetu ir prilygsta kapituliacijai, o ne deryboms.
- Būsimas taikos sprendimas turi visiškai atitikti tarptautinę teisę ir jos principus, įskaitant pagarbą Ukrainos nepriklausomybei, suverenitetui ir teritorijos vientisumui laikantis 1991 m. tarptautiniu mastu pripažintų jos sienų. Šios sienos apima 2014 m. neteisėtai aneksuotą Krymą ir Sevastopolį bei visas teritorijas Donecko, Luhansko, Zaporizijos ir Chersono srityse, okupuotas nuo 2022 m. vasario 24 d. Dėl Ukrainos teritorinio vientisumo negali būti jokių kompromisų – JT Chartijos draudimas užkariauti teritorijas jėga nėra derybų objektas.

- Niekada nei *de jure*, nei *de facto* nepripažinsime jokios Rusijos okupacijos Ukrainos teritorijoje. Sieksime, kad mūsų šalys, ES ir platesnė tarptautinė bendruomenė laikytųsi visapusiškos nepripažinimo politikos dėl laikinos Ukrainos teritorijos okupacijos ir kad būtų imtasi aktyvių diplomatinį priemonių padėti Ukrainai atgauti savo teritorijos kontrolę.
- Siekiant užbaigti Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą ir pasiekti teisingą ir ilgalaikę taiką, Ukraina turi užimti kuo stipresnę poziciją tiek karinėje srityje, tiek prie derybų stalo. Mūsų parlamentai ir vyriausybės privalo suteikti Ukrainai karinius pajėgumus, reikalingus tam, kad Rusijai jos agresijos kaina taptų nepriimtina ir kad būtų parodyta, jog užkariauti teritorijų nepavyks. Mūsų strateginis imperatyvas ir moralinė pareiga yra sustiprinti paramą, kad tai būtų užtikrinta. Vėlavimas suteikti Ukrainai tinkamas karines priemones prailgina karą, didina aukų skaičių ir drąsina agresorius visame pasaulyje.
- Raginame visus mūsų sąjungininkus ir kitas demokratines pasaulio valstybes padidinti savo karinę paramą Ukrainai, visų pirma finansiškai prisidedant prie PURL iniciatyvos įgyvendinimo ir skubiai teikiant prioritetą oro gynybos priemonių pristatymui. Raginame panaikinti visus Ukrainai taikomus apribojimus naudoti suteiktas ginklų sistemas prieš teisėtus taikinius Rusijos teritorijoje, nes Ukraina pagal tarptautinę teisę turi prigimtine teisę gintis nuo atakų, vykdomų iš Rusijos teritorijos.
- Pripažįstame labai svarbų „Norinčiųjų koalicijos“ darbą, įskaitant tai, kad ji teikia Ukrainai tvirtas saugumo garantijas, kurias remia Jungtinės Valstijos ir kurios turėtų atgrasyti Rusiją nuo bet kokios agresijos ateityje. Saugumo garantijos turi būti konkrečios, įgyvendinamos ir paremtos patikimais karinio buvimo ir greitojo reagavimo mechanizmais.
- Pripažįstame, kad Rusijos karo ekonomikos veikimą palaiko nuolatinis energijos eksportas, karinis ir pramoninis bendradarbiavimas su autokratiniais režimais ir galimybė naudotis Vakarų dvejopo naudojimo technologijomis per trečiąsias šalis. Įsipareigojame šias spragas pašalinti taikydami šiuos koordinuotus veiksmus: visišką Rusijos energijos importo embargą, visapusiškas antrines sankcijas subjektams, padedantiems Rusijos karinei gamybai Kinijoje, Irane ir kitose šalyse, ir eksporto kontrolę, neleidžiančią apeiti technologijoms taikomų ribojimų.
- Laikome Ukrainos narystę NATO ir ES vienu iš garantijų ir dėsime visas pastangas, kad užtikrintume, jog Ukraina kuo greičiau prisijungtų prie NATO ir ES. Ukrainos narystė NATO ir ES taip pat gyvybiškai svarbi Europos ir transatlantiniam saugumui, tai yra strateginė, ilgalaikė investicija į taiką ir saugumą Europos žemyne ir už jo ribų. Aiškus, negrįžtamas kelias į NATO narystę yra būtinas tvariam atgrasymui užtikrinti.
- Taip pat palankiai vertiname 20 punktų plane esančią nuostatą dėl Ukrainos priėmimo į ES jau 2027 m. Tiek Ukraina, tiek ES iš esmės suinteresuotos, kad Ukraina kaip galima greičiau taptų visateise ES nare. Todėl esame tvirtai įsitikinę, kad Ukraina turi įstoti į ES kartu su artėjančia ES plėtros banga. Raginame ES institucijas ir ES valstybes nares nustatyti įstojimo datą, kuri būtų ne vėlesnė kaip 2030 m. Prie šių susitarimų reikia aiškaus veiksmų plano, kaip padėsime Ukrainai įgyvendinti tam būtinas reformas, taip pat numatyti išteklius. Bandymai trukdyti Ukrainos stojimo į ES deryboms nebebus toleruojami. Jei dėl savo ryšių su agresore Rusija kuri nors valstybė narė verčia įkelti esminius ES interesus, tai nusipelno, kad tokiai valstybei narei būtų taikomas ES sutarties 7.2 straipsnis. Ukraina turėtų turėti galimybę nedelsiant oficialiai atidaryti derybų skyrių grupes.
- Pripažįstame ir vertiname Ukrainos pažangą vykdamas reformas teisinės valstybės, viešojo administravimo, demokratinių institucijų, tautinių mažumų srityse ir raginame Ukrainą toliau sparčiai įgyvendinti šias reformas, kad kuo greičiau įvykdytų visus būtinus reikalavimus.

- Palankiai vertiname bendras pastangas remti Ukrainos pasirengimą narystei ES, įskaitant koordinuotą pagalbą, gebėjimų stiprinimą ir praktinį bendradarbiavimą, kuris sąlygoja institucijų stiprėjimą, spartesnes reformas, greitesnę Ukrainos integraciją į Europos Sąjungą.
- Griežtai smerkiame Rusijos išpuolius prieš Ukrainos energetiką ir kitą ypatingos svarbos infrastruktūrą, gyvenamųjų vietovių puolimą be atrankos, civilinių objektų gadinimą ir naikinimą sąmoningai siekiant sukelti humanitarinę katastrofą ir silpninti Ukrainos pasipriešinimą. Tokie veiksmai yra karo nusikaltimai ir rimti tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimai. Koordinuojame savo pastangas, kad užtikrintume, jog Ukraina skubiai gautų materialinę ir humanitarinę pagalbą neigiamoms pasekmėms švelninti.
- Taip pat smerkiame nuolatinį Baltarusijos, Irano, KLR, Kinijos, Kubos ir kitų šalių bendrininkavimą Rusijai tęsiant agresijos karą prieš Ukrainą. Tiekiant ginklus, dviejopo naudojimo technologijas, šaudmenis, dronus arba padedant apeiti sankcijas tiesiogiai prisidedama prie karo prailginimo. Reikalaujame, kad minėtos šalys nustotų tai daryti, ir raginame savo parlamentus ir vyriausybes didinti sankcijų daromą spaudimą, būtiną tam pasiekti.
- Raginame savo Europos ir transatlantinius partnerius smarkiai didinti Rusijos ekonomines ir politines išlaidas, taip pat skubiai imti taikyti naujas, visapusiškas sankcijas bankininkystės, energetikos, karinės pramonės sektoriuose. Rusijos veiksmai turi jai turėti pasekmių. Sankcijos turi ne vien tik kelti nepatogumų Maskvai, bet ir menkinti jos gebėjimą tęsti karą, sąlygoti strategines sąnaudas, dėl kurių tolesnė agresija taptų netvari.
- Reikalaujame, kad Rusija nedelsdama į Ukrainą grąžintų visus neteisėtai iš Ukrainos išvežtus vaikus. Prievartinis vaikų perkėlimas yra sunkus tarptautinės teisės pažeidimas ir užtraukia asmeninę baudžiamąją atsakomybę. Gera vertiname kiekvieną vyriausybinių ir nevyriausybinių veikėjų, kuris palengvina vaikų grąžinimą ir tarptautiniu mastu užtikrina svarų atsaką į šiuos neteisėtus Rusijos veiksmus.
- Vieningai siekiame užtikrinti visapusišką Rusijos atsakomybę už agresiją prieš Ukrainą ir už visus tarptautinės teisės pažeidimus. Raginame skubiai užbaigti procedūras, kurios leistų pradėti dirbti Specialiajam tribunolui dėl agresijos nusikaltimo prieš Ukrainą. Ukrainoje nebus jokios teisingos ir ilgalaikės taikos, jei atsakomybėn nebus patraukti padariusieji labai sunkius tarptautinius nusikaltimus ir jei nusikaltimų aukos nesulauks teisingumo.
- Palankiai vertiname reikšmingus rezultatus atkuriant ir atstatant Ukrainos ekonomiką ir tikimės, kad artėjanti Ukrainos atkūrimo konferencija Gdanske suteiks puikią galimybę paspartinti Ukrainos atkūrimą ir padidinti regiono atsparumą. Sieksime, kad mūsų vyriausybės aktyviai dalyvautų šioje konferencijoje, taip pat platesniame Ukrainos atstatymo procese.